

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 41.884.111 (ID – 14697)
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії

Андрій Явтушенко

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))

1973 року народження, громадянин

України

(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))

освіта вища: закінчив у 2016 році

Харківський національний
університет внутрішніх справ

(найменування закладу вищої освіти)

за спеціальністю (спеціальностями)

«Правознавство»

(за дипломом)

працює: проректор

Пенітенціарна академія України, м. Чернігів

(посада)

(місце основної роботи, підпорядкування, місто)

виконав акредитовану освітньо-наукову програму Правоохоронна діяльність

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом

Одеського державного

(повне найменування закладу)

університету внутрішніх справ від «29» травня 2026 року № 200, у складі:

вищої освіти (наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

Голови разової Олег Шкута

спеціалізованої доктор юридичних наук, професор, заступник начальника відділу –
вченої ради - завідувач відділення організації наукової роботи відділу
організації наукової діяльності Одеського державного університету
внутрішніх справ.

Рецензентів - Христофор Ярмакі

доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України,
професор кафедри адміністративно-правових дисциплін
інституту права та безпеки Одеського державного університету
внутрішніх справ;

Ганна Резніченко

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-
правових дисциплін інституту права та безпеки Одеського
державного університету внутрішніх справ.

Офіційних Михайло Пузирьов

опонентів - доктор юридичних наук, старший дослідник, начальник кафедри
правових дисциплін навчально-наукового інституту роботи з
персоналом Національної академії Національної гвардії України;

Юрій Левченко

кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри
кримінології та інформаційних технологій Національної академії
внутрішніх справ

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «29» липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня
доктора філософії з галузі знань

26 – Цивільна безпека

(галузь знань)

Андрію Явтушенку

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Кримінально-виконавчі засади
забезпечення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць
позбавлення волі»

(назва дисертації)

за спеціальністю (спеціальностями) 262 – Правоохоронна діяльність

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку
галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка
здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано в Одеському державному університеті внутрішніх справ

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник Віктор Конопельський доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального права та кримінології
факультету підготовки фахівців для органів досудового
розслідування Одеського державного університету
внутрішніх справ

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що
містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем
досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення
для галузі знань 26 – Цивільна безпека.

Здобувач має 16 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у
наукових фахових виданнях України, 11 тез доповідей на науково-практичних
конференціях.

1. Конопельський В.Я., Явтушенко А.М. Соціально-правова природа
адміністративного нагляду та особливості його реалізації в умовах воєнного стану
в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 1. 2024. С.530-532.

2. Явтушенко А.М. Чому за злочинними «авторитетами» державі слід
встановлювати адміністративний нагляд. *Південноукраїнський правничий
часопис*. № 1. 2024. С.168-171.

3. Явтушенко А.М. Члени організованих злочинних угруповань – потенційні
об'єкти адміністративного нагляду в Україні. *Юридичний бюлетень*. № 32. 2024.
С. 108-113.

4. Явтушенко А.М. Про соціально-правову природу адміністративного нагляду в Україні та необхідність розширення його об'єктів в умовах воєнного стану. *Аналітичне порівняльне правознавство*. Випуск 3, 2024. С. 502-505.

5. Явтушенко А.М. Вплив правових прогалин і колізій на ефективність застосування адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі. *Південноукраїнський правничий часопис*. № 3. 2024. С.65-68.

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Михайло Пузирьов, доктор юридичних наук, старший дослідник.

Позитивно в цілому оцінюючи зміст рукопису дисертації, слід звернути увагу на наявність у ньому низки дискусійних питань, зокрема:

1. Автор роботи практично у всіх її підрозділах веде мову про особливості застосування адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі, в умовах воєнного стану. Поряд із тим, узагальненого їх переліку в окремому підрозділі чи висновку їх не здійснив, що важливо з огляду визначення теоретичної та практичної значущості цієї дисертації. Таким чином, відповідь на це питання здобувач має надати у ході публічного захисту своєї дисертації.

2. Наводячи аргументи щодо розширення на законодавчому рівні об'єктів адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі, автор в основу такого підходу поклав критерій суспільної небезпеки особи, але не обґрунтував у достатній мірі такий підхід. Ураховуючи зазначене, дисертанту під час захисту слід навести додаткові аргументи з даного приводу.

3. Обґрунтувавши актуальність теоретичного і практичного значення тематики дослідження, дисертанту варто було б навести достатні аргументи щодо активізації наукових пошуків з обраної проблематики. Такий підхід дав би можливість здобувачу підвищити рівень репрезентативності отриманих результатів дослідження, а також змістовно доповнити всі елементи наукової новизни цієї роботи.

4. У підрозділі 1.3 «Сутність і змістовні елементи міжнародно-правових актів з питань, що пов'язані зі змістом кримінально-виконавчих засад забезпечення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі» автор у більшій мірі зосередив свою увагу на змісті та лише в загальних рисах відобразив сутність цих джерел. Ураховуючи зазначене, дисертанту в ході захисту варто більш детально розкрити вказане питання, що важливо у контексті тих науково обґрунтованих пропозицій, що стосуються удосконалення національного правового механізму з означеної тематики дослідження.

Наведені зауваження носять дискусійний характер, відображають власну наукову позицію офіційного опонента і можуть слугувати підставою для наукової дискусії під час публічного захисту дисертації. Зазначені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку наукової праці здобувача.

Юрій Левченко, кандидат юридичних наук, професор.

Наголошуючи на позитивних аспектах дослідження, не можна залишити поза увагою певні зауваження та дискусійні моменти, які погребують додаткової аргументації чи роз'яснення автором під час публічного захисту.

1. У своїй роботі здобувач зазначив про те, що в умовах воєнного стану в Україні є певні особливості застосування адміністративного нагляду до осіб, позбавлених волі. Проте автор не досить чітко навів аргументи щодо їх соціально-правової природи, а також впливу на процес застосування даного державного примусу до вказаних осіб. Хотілося б у ході захисту почути від дисертанта додаткові докази з цього приводу.

2. Розкриваючи сутність і зміст мети адміністративного нагляду, дисертант не в повній мірі охарактеризував її діалектичний взаємозв'язок з метою, яка визначена у Кримінальному кодексі України, що важливо з огляду тих авторських підходів, які спрямовані на вдосконалення правового механізму даного державного примусу. Виходячи з цього, дисертанту в ході захисту необхідно навести додаткові аргументи, що стосуються цієї проблематики.

3. У цілому, погоджуючись з позицією дисертанта щодо доповнення базового Закону з питань адміністративного нагляду новими об'єктами такого державного примусу, автору цієї роботи варто було б більш чітко та конкретно назвати ті склади правопорушень, якими, на його думку слід було б розширити перелік об'єктів адміністративного нагляду.

4. У своїй роботі здобувач пропонує на законодавчому рівні розширити перелік об'єктів адміністративного нагляду, які визначені у базовому законі з означених питань. Проте, на чому ґрунтується його позиція, достатніх аргументів не наводить.

У той самий час, додаткові докази що пов'язані з таким авторським підходом можуть підвищити рівень презентабельності, отриманих у ході даного дослідження результатів.

Вказані зауваження та рекомендації носять дискусійний характер і не знижують загальної позитивної оцінки представленого до захисту дисертаційного дослідження, і можуть бути враховані у ході подальших наукових досліджень.

Христофор Ярмачі, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України.

Як і будь який твір виконаний на монографічному рівні і це дисертаційне дослідження не позбавлене дискусійних положень та заперечень.

1. На ст.41- 42 автор наголошує якщо застосувати для пізнання сутності вказаної проблематики відомий у науці аксіоматичний метод, який передбачає сприйняття низки тверджень без доказів [137, с. 41], то слід констатувати, що, не дивлячись на прийняття у 1996 році Конституції України [86], досі Закон України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» не приведений у відповідність до Основного закону. У першу чергу, звертає на себе увагу той юридичний факт, що діяльність органів і УВП та Національної

поліції з означених питань здійснюється не на підставі Конституції України (ч. 2 ст. 19, ч. 3 ст. 63, п. 14 ст. 92) позаяк він носить загальний і формальний характер та не передбачає ключових аспектів, що стосуються порядку встановлення та забезпечення вказаного державного примусу, а регулюється міжвідомчою Інструкцією, затвердженою спільним наказом МВС України та ДДУПВП ще у 2003 році [190]. Без сумніву, що таке правове регулювання не в повній мірі відповідає правовим реаліям, що склались в Україні на протязі 2004-2024 р. р., а тому теж має бути видозмінена і за суттю, і за змістом (ст.41- 42.) Погоджуючись загалом з цією позицією автора вважаю за недоцільне вносити зміни до міжвідомчої Інструкції Про організацію адміністративного нагляду за особами звільненнями з місць позбавлення волі, затвердженої спільним наказом МВС України та ДДУПВП ще у 2003 році, про які неодноразово йде мова у дослідженні, оскільки такі органи, як ДДУПВП (з 2004р.) та міліція (з 2015р.) не існують. Діючи Інструкцію необхідно скасувати, розробити нову та затвердити спільним наказом Мініюсту та МВС України із врахуванням змін внесених до чинного законодавства.

2. В останні роки, у відгуках та рецензіях, до змісту різного рівня дисертаційних досліджень часто-густо зверталась увага на низький рівень використання статистичних даних та здійснених опитувань респондентів (або про їх відсутність) по досліджуваних проблемах правового регулювання та практичних результатів правоохоронної діяльності. У Андрія Михайловича навпаки, по всіх підрозділах використовувались статистичні дані, результати здійснених ним опитувань, що інколи заважало рецензенту прослідкувати творчий задум дисертанта та відповідну аргументацію.

3. Підтримуючи загалом всі пропозиції Андрія Михайловича, що до внесення змін до чинного законодавства у зазначеній сфері правоохоронної діяльності, які викладені у висновках по роботі, бажано було б здобувачу під час захисту дисертаційного дослідження обґрунтувати наступні пропозиції

Висновок 3.1. Доповнити Закон України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» ст. 1-1 «Законодавство з питань адміністративного нагляду» наступного змісту: «Законодавство з питань адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі, складаються з норм Конституції України, міжнародних договорів згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цього Закону та інших законодавчих актів, які регулюють зазначений вид правоохоронної діяльності». Питання, чи треба це розуміти, що в Конституції України повинні міститись положення про адміністративний нагляд за звільненими з місць позбавлення волі?

Висновок 4.2. Доповнити ст. 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» частиною 2 наступного змісту: «У випадках, передбачених у законі, перелік об'єктів адміністративного нагляду може бути розширений (звужений) з урахуванням суспільної небезпеки засуджених, які звільняються з кримінально-виконавчих установ закритого типу».

Питання, хто і яким чином на думку аспіранта уповноважений розширювати перелік об'єктів адміністративного нагляду?

Висновок 4.3. Доповнити ч. 1 ст. 3 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» наступними пунктами, у яких визначити такі нові об'єкти вказаного державного примусу, а саме:

б) пунктом «л»: «засуджені за звернення до особи, яка завідомо для винного може здійснювати злочинний вплив, зокрема до особи, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі у статусі «вора в законі», з метою застосування нею такого впливу».

Потребує пояснення зміст викладеної пропозиції.

Зазначені зауваження носять переважно дискусійний характер і не применшують загальної високої позитивної оцінки здійсненого дисертантом наукового дослідження.

Ганна Резніченко, кандидат юридичних наук, доцент.

Позитивно оцінюючи отримані Явтушенко А.М. результати здійсненого ним дослідження, підкреслюючи їх наукову та практичну значимість, необхідно звернути увагу на деякі дискусійні питання, нечіткість обґрунтування окремих положень, міркувань та висновків автора, зокрема:

1. На с. 58 автор зазначає: "... цілком обґрунтованим було б доповнення ст. 88 КК України частиною п'ятою такого змісту: «Відносно осіб, звільнених з місць позбавлення волі, суд може винести рішення про встановлення адміністративного нагляду на підставі спеціального закону». Однак безпосередньо у тексті дисертації (підрозділ 1.2.) дуже стисло викладено обґрунтування цієї тези. Отже вказане положення на наш погляд потребує додаткової аргументації.

2. На с. 65 автор пропонує доповнити Закон України «Про Національну поліцію» ст. 41-1 «Здійснення органами поліції адміністративного нагляду», проте вже на с. 66 автор зазначає, що серед суб'єктів, які також можуть здійснювати адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі, можна визначати і уповноважені органи з питань пробації. Проте не наводиться пропозиція щодо доповнення Закону України «Про пробацію» правовою нормою, яка передбачала б можливість здійснення органами пробації адміністративного нагляду. У зв'язку із цим, під час публічного захисту, доцільним було б з'ясувати позицію дисертанта з цього приводу.

Проте, не дивлячись на вказані вище зауваження, слід констатувати, що вони носять теоретико-пізнавальний та рекомендаційний характер і суттєвого впливу на отримані в ході даного дослідження результати не мають, як, власне, і в цілому не впливають на високий рівень проведеного здобувачем наукового пошуку, відображають власну наукову позицію рецензента і можуть слугувати підставою для наукової дискусії під час захисту дисертації.

Олег Шкута, доктор юридичних наук, професор – без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада
ДФ 41.884.111 присуджує

Андрію Явтушенку

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань 26 – Цивільна безпека

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями) 262 – Правоохоронна діяльність

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) .

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється
підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Олег ШКУТА

(власне ім'я та прізвище)

